

SUOMEN PANKKI
EUROJÄRJESTELMÄ

FINLANDS BANK
EUROSYSTEMET

Euroalueen ja Suomen talouden näkymät ja rahapolitiikka kriisien maailmassa

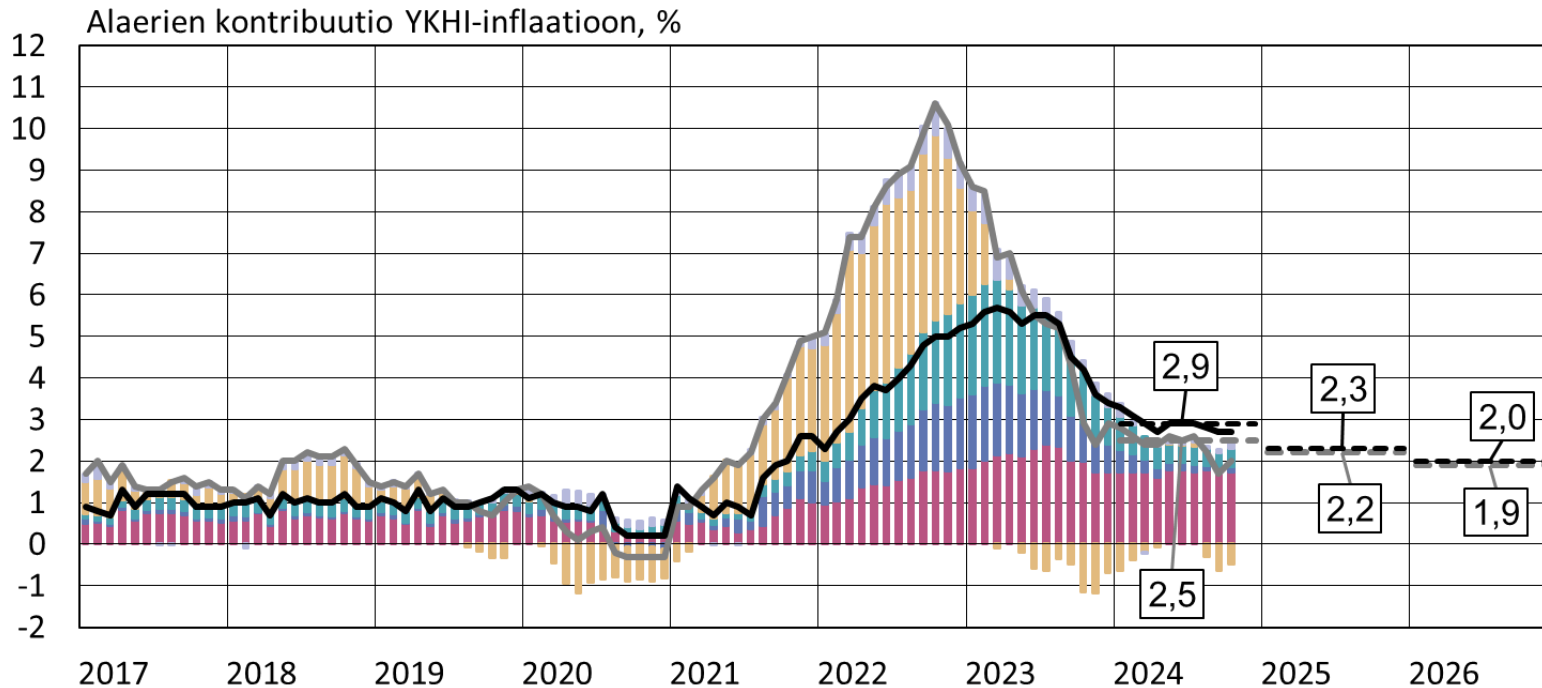
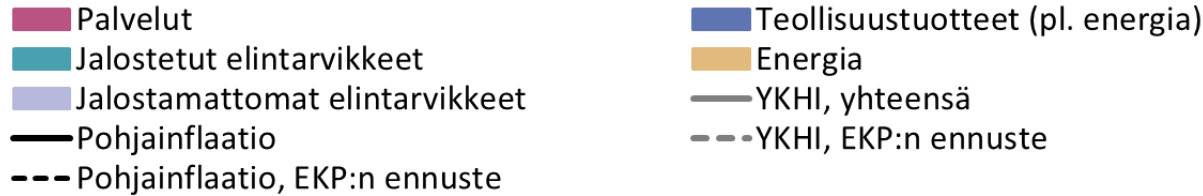
Talousvaliokunnan julkinen kuuleminen
26.11.2024

Pääjohtaja Olli Rehn
Suomen Pankki

Maailmantalous epävarmuuksien ajassa

- Lokakuussa Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) ennusti maailmantalouden kasvun olevan 2024–2026 ”vakaata mutta alitehoista”; maailmantalouden kasvu on tulevina vuosina 3,1–3,2 % eli selvästi hitaampaa kuin ennen pandemiaa.
- G7-maista IMF ennustaa kasvun olevan selvästi nopeinta Yhdysvalloissa.
- Tähän mennessä Yhdysvaltain osakemarkkinoiden reaktio Trumpin valintaan ollut positiivinen: odotuksia regulaation vähentämisestä ja verojen laskusta.
- Tutkijoiden arviot tullien noston ja laittomien siirtolaisten karkottamisen talousvaikutuksista ovat selvästi negatiivisia; uskovatko sijoittajat, että näitä ei toteuteta?
- Jos Yhdysvallat nostaa tullejaan ja muut vastaavat, kaikki häviävät; suurin häviöjä ehkä Kiina.

Euroalueen inflaatio vakautumassa 2 % tavoitteeseen

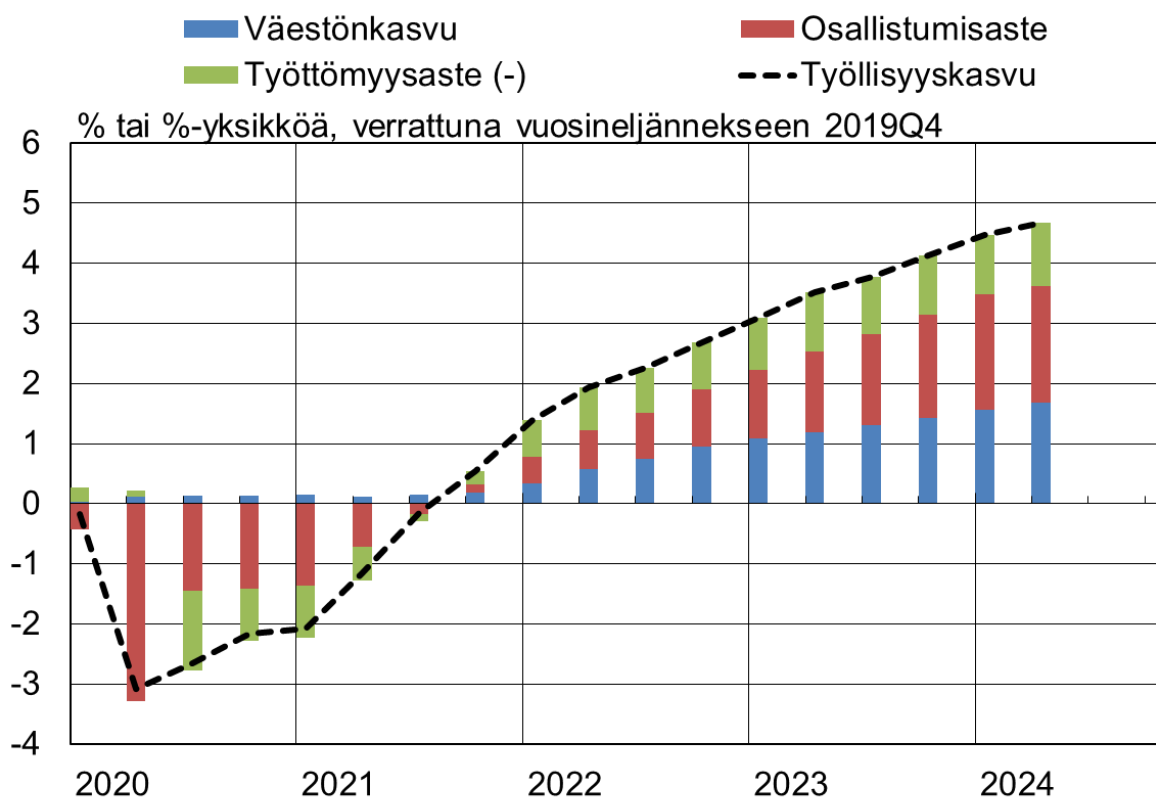
Lähteet: Eurostat ja EKP.

32426@YKHikontrib2_varit

- Inflaation hidastuminen on jatkunut.
- Palkka- ja palveluinflaatio yhä sitkeitä: pitävät yllä riskiä inflaation ennakoitua hitaammasta hidastumisesta.
- Inflaation ennustetaan silti vakautuvan 2 % tavoitteeseen v. 2025 mittaan.

Euroalueen työllisyysaste noussut viime vuosina

Eri tekijöiden vaikutus työllisyyden muutokseen

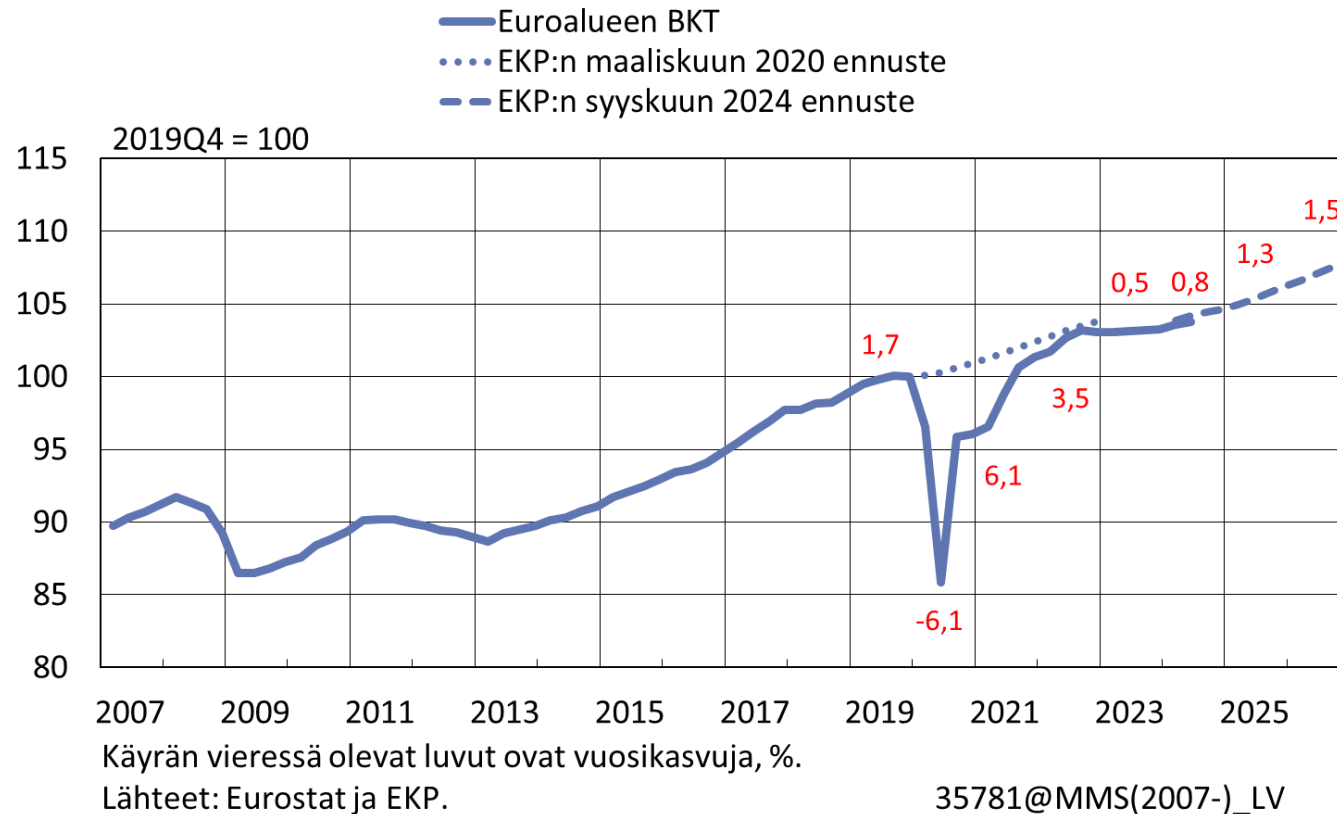
Lähde: Eurostat.

Työvoimatutkimuksen lukuja (15-74-v.)

41591@Tyollkasv_tekijat

- Työllisiä on euroalueella nyt noin 7 miljoonaa enemmän kuin vuoden 2019 lopussa
  - Väestönkasvu, erityisesti maahanmuuton ansiosta
  - Työmarkkinoille osallistuminen lisääntynyt
  - Työttömyysaste pienentynyt
- Toisaalta keskimääräinen työaika lyhentynyt
  - Kokonaistunnit kasvaneet selvästi vähemmän kuin työllisyysaste tai työllisten määrä

Euroalueen talous kasvaa hitaasti ja elpyy vain vähitellen

- EKP alensi syyskuussa vuosien 2024–2026 BKT-ennusteitaan kauttaaltaan.
- Viimeaikaiset tiedot kertovat kasvunäkymän heikentyneen.
- Erityisesti Saksan teollisuus vaikeuksissa.

Rahapolitiikka on onnistunut verrattain hyvin inflaation taltuttamisessa

- Koronnostoilla saatiin inflaatio-odotukset pysymään ankkuroituneina kahden prosentin tavoitetasolle.
- Inflaatio on hidastunut lähelle tavoitetta. Samalla talouden taantuma on vältetty ja työllisyys on jatkanut kasvuaan koronnostoista huolimatta.
- EKP:n neuvosto on laskenut kolme kertaa ohjauskorkoaan, kesäkuussa, syyskuussa ja lokakuussa 2024. Talletuskorko on nyt 3,25 prosenttia.
- EKP:n neuvosto varmistaa päätöksillään, että inflaatio vakautuu 2 prosentin keskipitkän aikavälin tavoitteeseen ajallaan.

Markkinat hinnoittelevat EKP:n ohjauskorkojen laskevan edelleen

Toteutunut ja markkinoiden hinnoittelema EKP:n talletuskorkoura

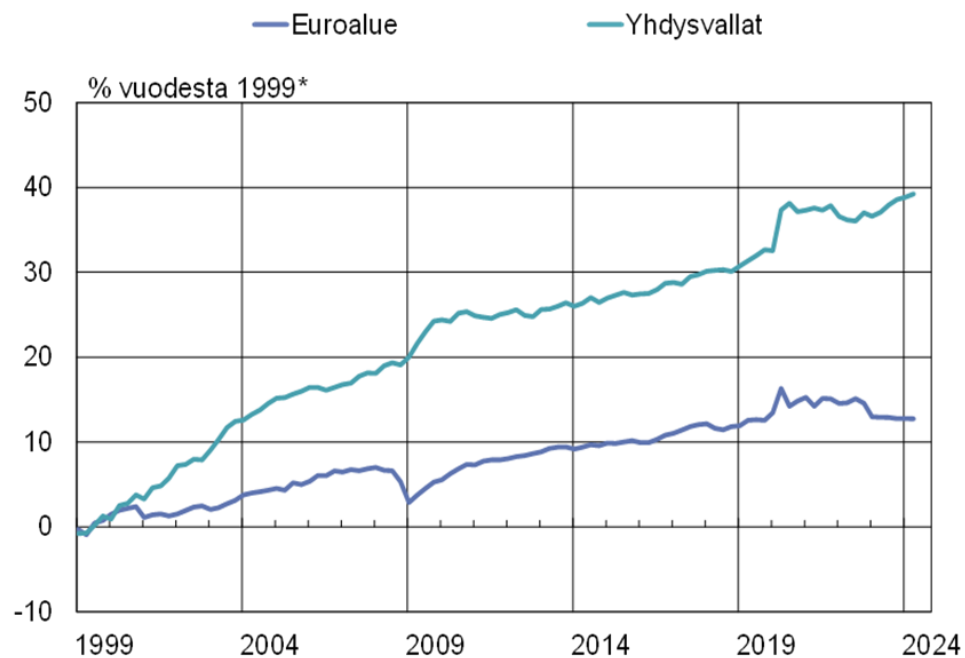
Lähde: Bloomberg.

*Suomen Pankin markkinahinnoittelun laskelmat perustuvat €STR OIS -korkoihin ja oletukseen, että Euroopan keskuspankin talletuskoron ja €STR välinen ero on 10 korkopistettä.

©Suomen Pankki

Energiakustannukset rasittavat euroalueen teollisuutta – tuottavuuskasvu on jo pitkään jäänyt jälkeen Yhdysvalloista

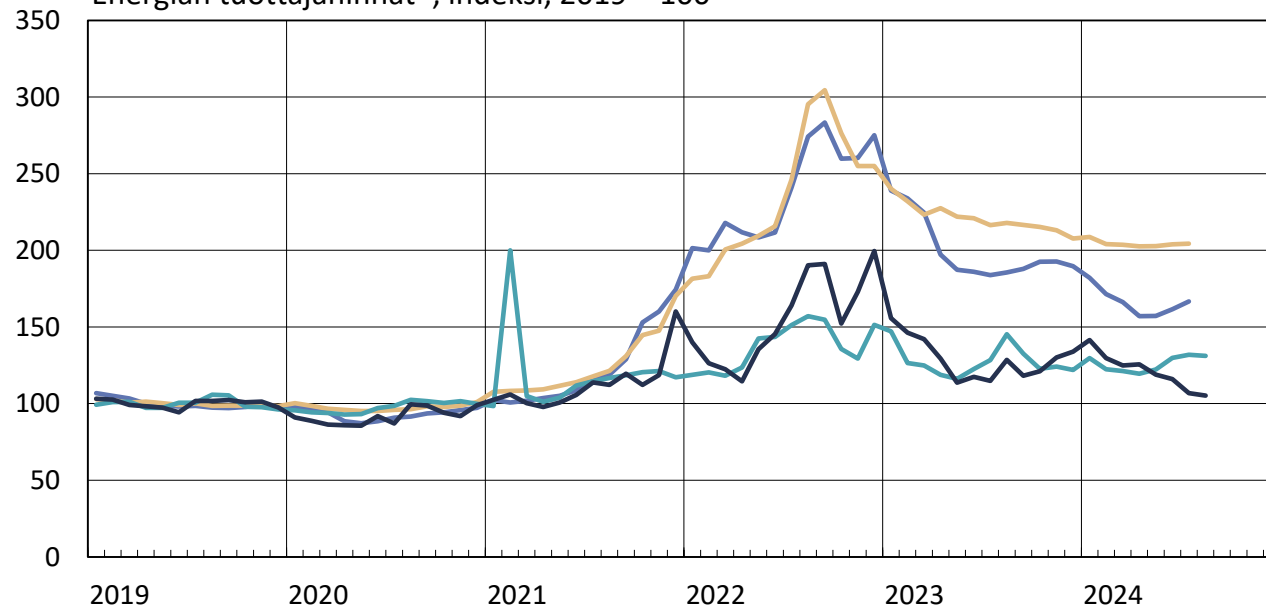
Tuottavuus tehtyä työtuntia kohti

Lähde: BLS, BEA, Eurostat ja Suomen Pankin laskelmat.

*Logaritminen %-muutos 32429@TuottQ_EA-USA

Energian tuottajahinnat*, indeksi, 2019 = 100

*Tuottajahinnat toimialalla Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (35)

Lähteet: Eurostat ja BLS. 38240@energia(mo)

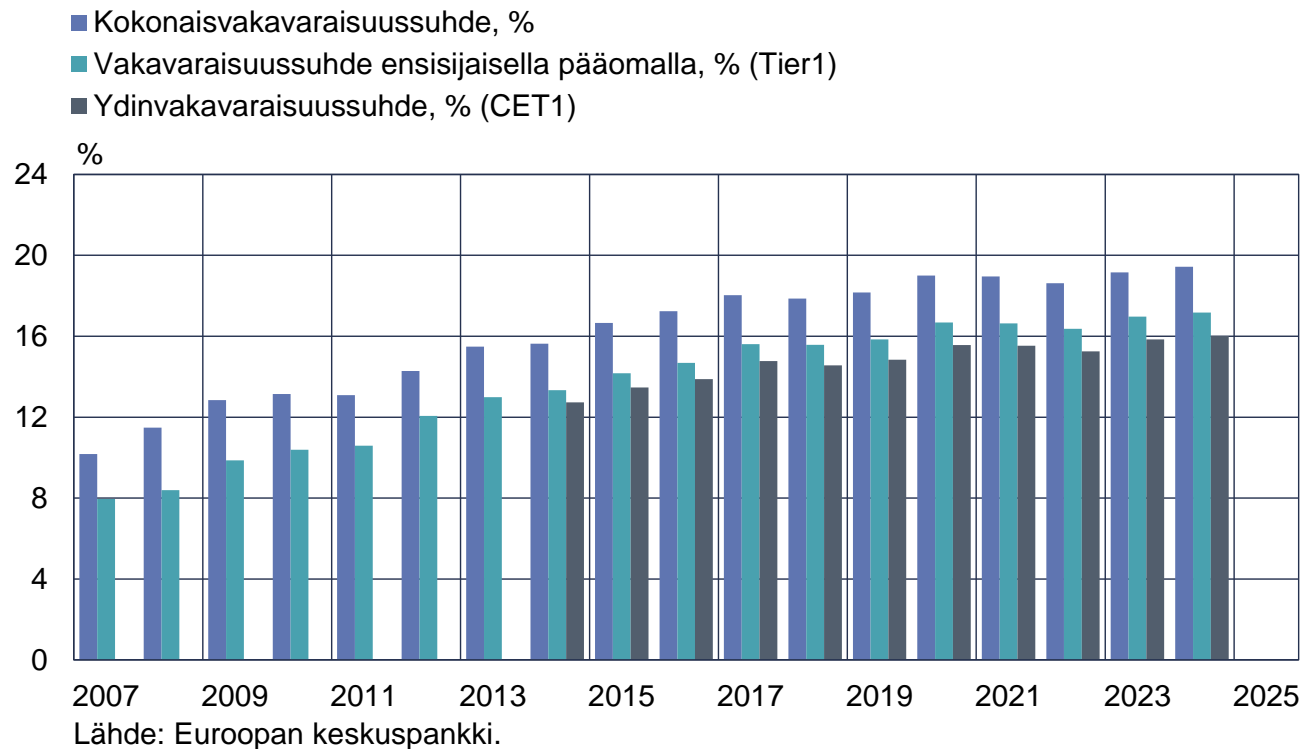

Euroopan on päästävä paremman tuottavuuden tielle

- Väestö ikääntyy, vihreät investoinnit edellyttävät rahoitusta, julkiset alijäämät ja velkatasot ovat suuria ja puolustusmenoja joudutaan kasvattamaan.
- Tämä edellyttää vahvaa ja yhtenäistä vastausta EU:lta → Draghin raportti
  - Innovaatiokuilun kurominen Yhdysvaltoihin uudistamalla innovaatioiden syntyprosessia koko elinkaaren osalta ja parantamalla koulutustasoa Euroopassa.
  - Euroopan kunnianhimoisten ilmastotavoitteiden yhdistäminen teollisuuden kilpailukykyyn.
  - Turvallisuuden lisääminen ja kriittisten riippuvuuksien vähentäminen.
- Raportti on tarpeellinen herätys ja brutaalin rehellinen diagnoosi Euroopan heikon kasvun ja heikon kilpailukyvyn syistä.
- Rahapolitiikka voi parhaiten tukea kestäväää kasvua ja tuottavuuden noston vaatimia investointeja turvaamalla hintavakauden.

Euroopan rahoitusjärjestelmän tila on vakaa – pankkien puskurit vahvoja sääntelyn ansiosta

Euroopan pankkien vakavaraisuus, 2007-2024/II

- Euroalueen pankkien tila on säilynyt hyvänä haastavassa toimintaympäristössä.
- Pankkien puskurit kaksinkertaiset v. 2024 verrattuna v. 2007.
- Vaatimukseen sääntelyn keventämisestä tulee suhtautua varauksella – vakaus ei ole sattumaa vaan pitkäjänteisen työn tulos.

32410@Solvency long (FI)

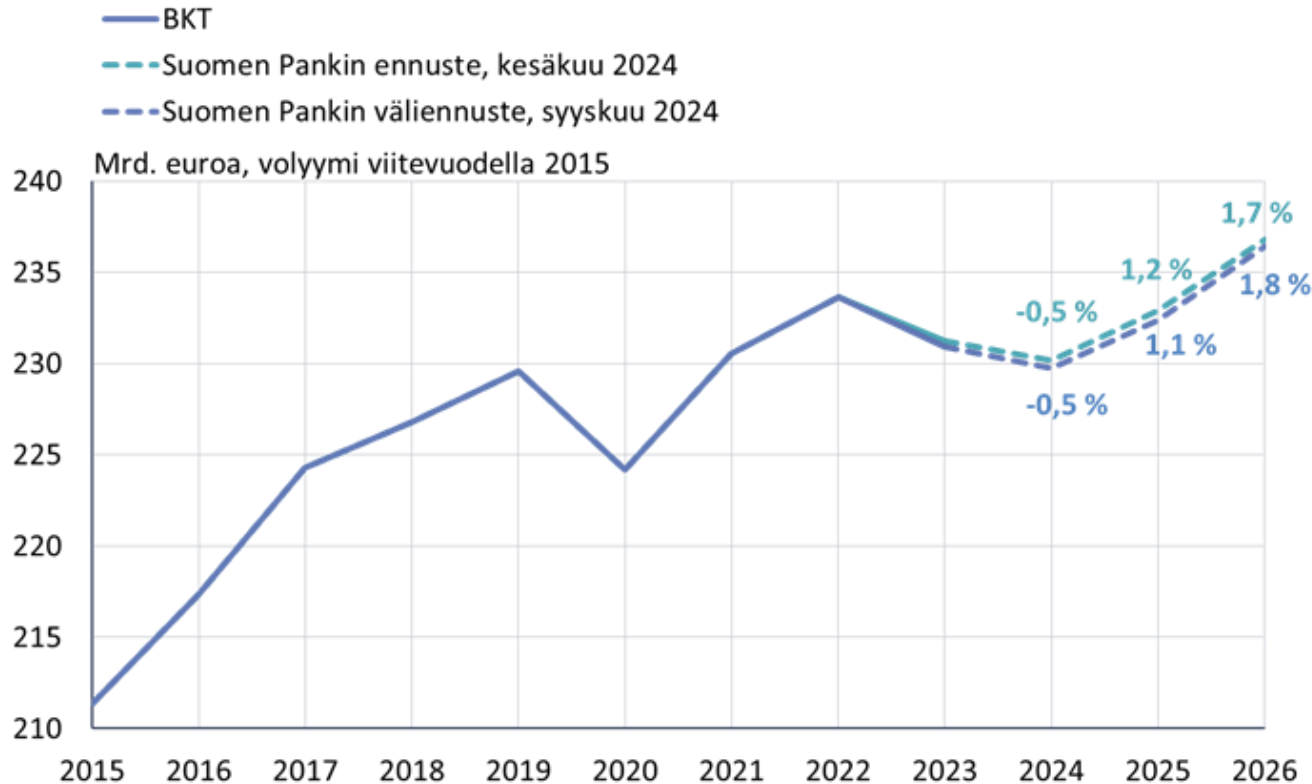
Työ on kesken – pankkiunionin viimeistelyyn ja pääomamarkkinaunionin edistämiseen saatava vauhtia

- EU on pysynyt hyvin pankkikeskeisenä ja pääomamarkkinoiden integraatio on kehittynyt hitaasti – erot pääomamarkkinoiden rakenteissa jäsenmaiden välillä ovat merkittäviä.
- PMU:n kehittämisen merkitys korostuu EU:n kilpailukyvyn, innovaatioiden, kestävän kasvun ja riskien jakamisen näkökulmasta.
- Pankit ovat merkittäviä toimija myös pääomamarkkinoilla – pankkiunionin viimeistely olennainen osa kokonaisuutta.

Euroopan järjestelmäriskikomitean (ESRB) painopiste kokonaisvaltaiseen rahoitusvakausriskien arviointiin

- EU:n rahoitusjärjestelmän vakauden valvonnasta vastaavan Euroopan järjestelmäriskikomitean (ESRB) sääntelyä uudistetaan parhaillaan.
  - ESRB:n asettama korkean tason ryhmä antaa vuoden loppuun mennessä raporttinsa komitean toiminnan ja tehtävien kehittämisestä sekä sääntelytarpeista.
- Tarpeita toiminnan kehittämiseen on tunnistettu:
  - Oleellista arvioida rahoitusjärjestelmän riskejä yhä kokonaisvaltaisemmin (sekä pankit että muu rahoitussektori) ja seurata tarkasti eri toimijoiden välisiä kytkentöjä.
  - Riskien ja kytkentöjen arviointi edellyttää nykyistä parempaa tietopohjaa ja tietojen tehokasta vaihtoa viranomaisten välillä.
  - Rahoitusvakauden arviointi osaksi makrotalouden epätasapainoa koskevaa menettelyä.
  - Viestintää EU:n rahoitusvakauden riskeistä on tehostettava.

Suomen talouden toipuminen on tahmeaa

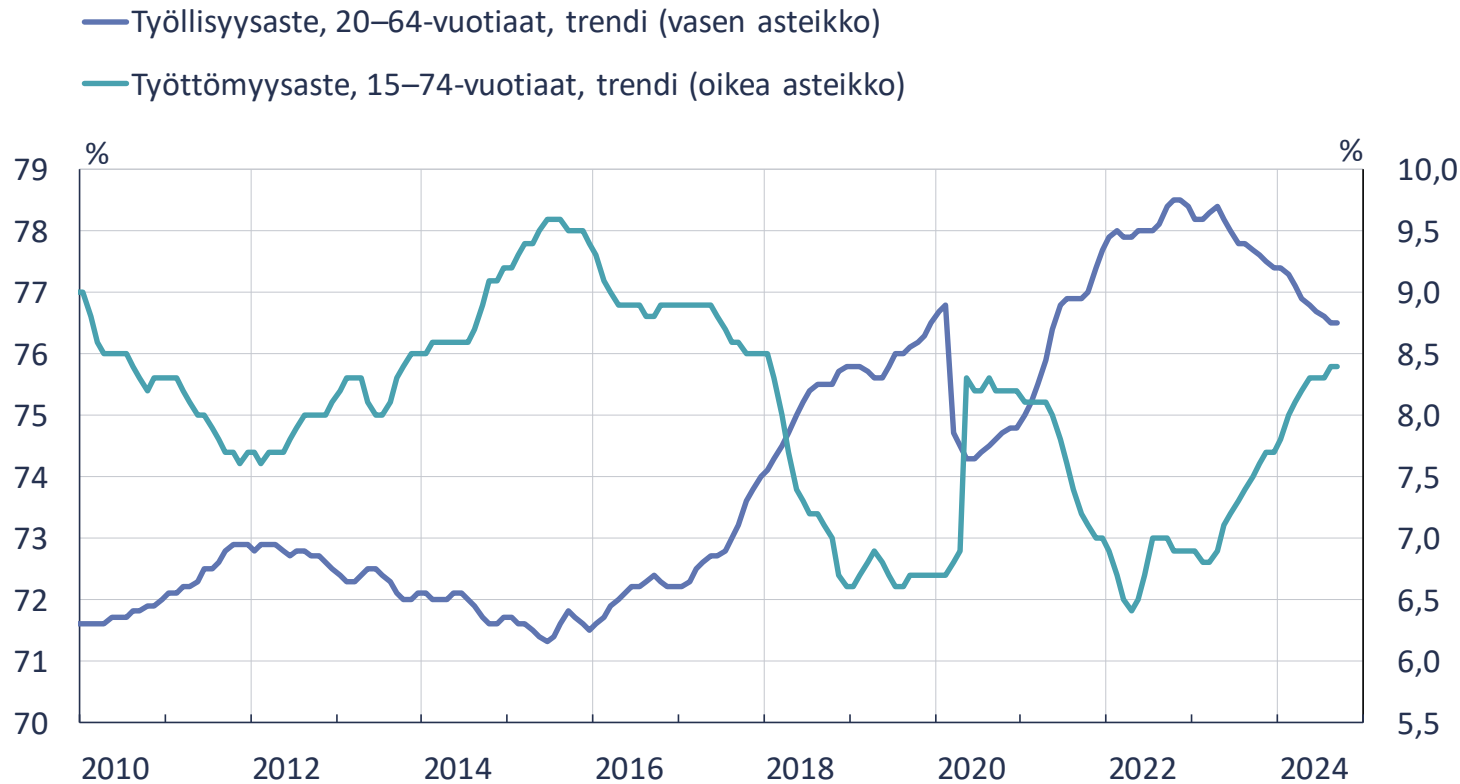

Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki.

© Suomen Pankki, 16.9.2024, 41502@BKT_sis_luvut

- Suomen BKT on supistunut jo kahden vuoden ajan.
- Lähtölava alempana: toteutunut kasvu oli ennustettua heikompaa.
- Talouden toipuminen vahvistuu kuitenkin vähitellen.

Suomessa työttömyysaste kasvussa

Lähde: Tilastokeskus.

© Suomen Pankki, 13.8.2024, 38252@Tyollast_Tyotast_2064

23.10.2024

- Suomen työmarkkinakehitys on ollut heikompaa kuin euroalueella.
- Virta työllisyydestä työttömyyteen ei ole kiihtynyt äkillisesti, vaan muutos on tapahtunut jo viimeisen puolentoista vuoden aikana.

Suomen talouden pitkäaikaisiin ongelmiin tarvitaan kahden kärjen taktiikkaa

1. Julkisen talouden kestävyys on turvattava.
  - Velkasuhteen kääntäminen laskuun edellyttää lisäsopeutuksia seuraavalla hallituskaudella.
  - Tarvitaan yhteinen tavoite ja laaja parlamentaarinen sitoutuminen.
2. Kestävän talouskasvun eväitä vahvistettava pitkäjänteisesti.
  - Panostukset osaamiseen ja koulutukseen
  - Julkisen T&K-rahoituksen suuntaaminen pitkäjänteisesti erityisesti perustutkimukseen ja siihen perustuvaan koulutukseen
  - Työperäisen maahanmuuton sujuvoittaminen

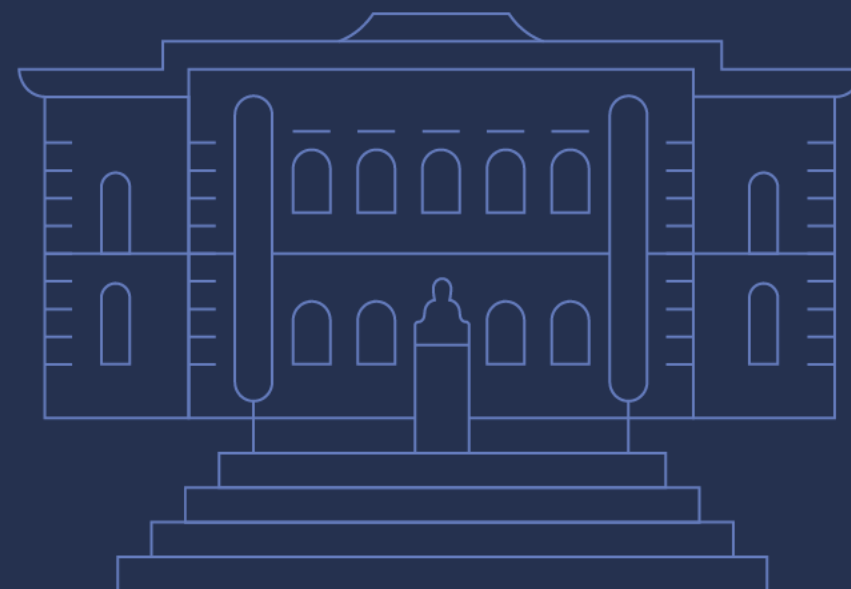
Yhteenveto

- Euroalueen inflaatio on vakautumassa 2 prosentin tavoitteeseen.
  - EKP:n rahapolitiikka on onnistunut tehtävässään verrattain hyvin. Vuonna 2021 uudistettu strategia on osaltaan auttanut tässä.
- Talouskasvu on vaimeaa Euroopassa ja Suomen talous on ollut taantumassa.
- Hidas tuottavuuskasvu on Euroopan ja Suomen talouden Akilleen kantapää.
- Tarvitsemme pitkäjänteistä tuottavuuskasvua tukevaa ja kestävään talouskasvuun tähtäävää politiikkaa sekä kansallisesti että EU-tasolla.
  - Panostukset sisämarkkinoiden nykyistä parempaan toimintaan.
  - Pankkiunionin viimeistely ja pääomamarkkinaunionin edistäminen.

”

Vakauden puolesta,
tutkitun tiedon pohjalta.

Suomen Pankin toiminta-ajatus

Suomen Pankin toiminta-ajatus

SUOMEN PANKKI ON KESTÄVÄN TALOUDEN JA VAKAUDEN RAKENTAJA

Pidämme yllä
hintavakautta

Huolehdimme
maksujärjestelmän
tehokkuudesta ja
turvallisuudesta

Suomen Pankki on
kansallinen keskuspankki
ja eurojärjestelmän jäsen

Edistämme
rahoitusjärjestelmän
vakautta

Tuemme
kestävää kasvua ja
korkeaa työllisyyttä
Suomessa ja EU:ssa